

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2014

laati asiamies Tarja Tikkanen
käsitelty hallituksen kokouksessa 27.5.2015

Hallituksen jäsenet:

Hannu Palsola, puheenjohtaja
Jari A. Väänänen, varapuheenjohtaja
Simo Kokko, jäsen
Osmo Tirkkonen, jäsen
Pirkko Jokinen, varajäsen
Tiina Laatikainen, varajäsen

Kuopion Seudun Hengityssäätiön toimintakertomus tilikaudelta 1.1. – 31.12.2014

Säätiön toiminnan tarkoitus ja sen toteuttaminen

Säätiö perustettiin Kuopion Seudun Hengitysyhdistyksen syyskokouksessa 22.11.2005. Kuopion Seudun Hengityssäätiön tarkoitus on hengityssairauksien vastustaminen ja ennaltaehkäisy, sekä sairastuneiden ja heidän läheistensä elämänlaadun ja yhdenvertaisten osallistumismahdollisuuksien edistäminen. Säätiö toimii terveyden edistämiseksi.

Säätiö toteuttaa tarkoitustaan

- jakamalla apurahoja ja avustuksia sekä muulla tavalla edistämällä hengitys- ja keuhkosairauksien tutkimus- ja julkaisutoimintaa,
- tukemalla hengitys- ja keuhkosairauksien ennaltaehkäisevää toimintaa ja hoitoa
- ylläpitämällä yhteistyötä alan viranomaisiin ja yhteisöihin ja
- toimimalla hengityssairaiden elämänlaadun ja osallistumismahdollisuuksien sekä puhtaan sisä- ja ulkoilmätietouden parantamiseksi.

Kerttu ja Kalle Viikin rahasto

Kuopion Seudun Hengityssäätiön tilinpidon yhteydessä on Kerttu ja Kalle Viikin rahasto. Se on perustettu Kalle Viik -nimisen henkilön testamentin nojalla vuonna 1990. Rahaston tarkoituksena on tukea lasten keuhkosairauksien hoito- ja tutkimustyötä jakamalla apurahoja ja avustuksia Pohjois-Savon alueella toimiville lahjakkaille tutkijoille sekä tukea lahjoituksin hoitotyötä.

Päätöksenteko

Säätiön päättävänä elimenä on hallitus ja siihen kuuluu neljä jäsentä ja kaksi varajäsentä. Hallitus kokoontui vuoden aikana yhteensä viisi kertaa ja lisäksi järjestettiin kaksi sähköpostikokousta. Hallituksen kevätkokous pidettiin 22.5.2014 ja syyskokous 11.12.2014.

Hallinto

Säätiön hallituksen puheenjohtajana toimi Kuopion Seudun Hengitysyhdistyksen hallituksen puheenjohtaja Tuulikki Tiihanoff. Muut hallituksen jäsenet olivat asianajaja Hannu Palsola (vpj), erikoislääkäri Simo Kokko ja toimitusjohtaja Jari A. Väänänen. Hallituksen varajäsenenä olivat hallintoylihoitaja (eläkkeellä) Kirsti Dementjeff ja yliopettaja, TtT (eläkkeellä) Pirkko Jokinen.

Säätiön asiamiehenä toimi varatuomari Tarja Tikkanen.

Vuoden 2014 aikana säätiön sääntöjä uudistettiin niin, että jatkossa säätiön hallitus täydentää itse itseään.

Kerttu ja Kalle Viikin rahaston hallinto

Kerttu ja Kalle Viikin rahasto kuuluu kirjanpidollisesti Kuopion Seudun Hengityssäätiön yhteyteen. Rahaston tarkoituksena on tukea lasten keuhkosairauksien hoitoa ja tutkimustyötä Pohjois-Savon maakunnassa.

Rahaston sääntöjen mukaan rahastolla on oma hoitokunta, johon kuuluvat sijoitusjohtaja Leena Iivanainen (pj), dosentti Sami Remes ja LT, professori (emeritus) Hannu Tukiainen sekä varatuomari Tarja Tikkanen (sihteeri).

Jäsenyydet

Kuopion Seudun Hengityssäätiö on Säätiöiden ja rahastojen neuvottelukunnan jäsen.

Toiminnan painopisteet 2014

Uudet toimintatavat ja yhteistyö Kuopion Seudun Hengitysyhdistyksen ja Savon Sydänpiirin kanssa

Kuopion Seudun Hengityssäätiön ja Kuopion Seudun Hengitysyhdistyksen toiminta eriytyi ja uudistui voimakkaasti vuoden 2014 alusta alkaen. Yhdistyksen jäsenasioiden hoito siirtyi Savon Sydänpiirin kanssa yhteistyössä toteutettavaksi. Uudet toimintatavat edellyttivät tiivistä yhteistyötä ja toiminnan kehittämistä asioiden sujuvuuden varmistamiseksi.

Yleisötapahtumat

Säätiö toteutti vuoden aikana erilaisia yleisötapahtumia yhteistyössä Kuopion Seudun Hengitysyhdistyksen, Savon Sydänpiirin ja Kuopion kirjaston kanssa. Näissä tilaisuuksissa huomioitiin Kansallinen Allergiaohjelma (2008 - 2014), sekä homealtistuneiden, keuhkohtaumapotilaiden ja uniapneaa sairastavien tiedonsaannin tarpeet. Yhteisten luentojen tavoitteena oli erityisesti hengitysterveyden edistäminen ja hengityssairauksien hyvä hoito. Luentotapahtumista tuotettiin videotallenteet myös säätiön nettisivuille.

Vuoden aikana järjestettiin seuraavat yleisöluennot ja tapahtumat:

- 31.3. Uniapnea ja sydänsairastavuus; dosentti Henri Tuomilehto
- 28.4. Kansallinen allergiaohjelma – uuteen suuntaan; FT, Ympäristöekologian dosentti Kimmo Saarinen, Allergia- ja astmaliiton tutkimusyksikkö
- 6.5. Astmatietopäivä Kuopion kirjastolla; erikoislääkäri Anne Laatikainen
- 26.5. Aivohalvaus ja tupakka; erikoislääkäri Anne-Mari Kantanen
- 20.10 Lisäaikaa liikunnalle kunnon ruoalla; liikunnanohjaaja Pasi Räsänen ja ravitsemusterapeutti Mari Härkönen
- 24.11. Keuhkohtaumatauti; erikoislääkäri Anne Laatikainen
- Teemapäivät 14.3; Uniapnea ja 26.11; Keuhkohtaumatauti
- Iloa yhdessä -lehti ilmestyi kahdesti (yhdistyksen ja Savon Sydänpiirin jäsenlehti)

Tutkimustoiminta; apurahat ja avustukset

Säätiön sääntöjen mukaan apurahoja ja avustuksia voi hakea jatkuvasti
Säätiö myönsi vuoden 2014 aikana seuraavat apurahat
(yhteensä 31.000 euroa):

Hakija	Hanke	Päätös (pvm)
Mäkitalo, Jaana Maria FM, erikoistuva fyysikko tutkija Tutkimuksen ohjaajat: Dosentti, ylifyysikko Tapani Lahtinen ym.	Keuhkojen funktionaalisiin ominaisuuksiin perustuva keuhkosityövän sädehoito (BioLungRT), väitöskirjatyö Tutkimuksen tavoitteena on selvittää: <ul style="list-style-type: none"> voidaanko välttämällä potilaan hengityksen kannalta tärkeiden alueiden säätämistä parantaa potilaan yleistä elämänlaatua ja syöpähoidon kestämistä osa laajempaa kokonaisuutta, jossa selvitetään uusien sädehoitolaiteiden ja tarkkojen annoslaskentaohjelmien käytön vaikutusta hoidon haittavaikutusten minimoimisessa Tuloksia voidaan hyödyntää laajasti käytännön potilastyössä	5.000 (22.1.14)
Liukko, Aino Liisa Katariina LL, tutkija Tutkimuksen ohjaajat: LT,FM, dosentti Tuure Kinnunen	Eläinperäisten allergeenien T-solun tunnistus allergisessa immuunivasteessa ja sen merkitys siedätyshoidon kehittämisessä, väitöskirjatyö Tutkimuksen tavoitteena on selvittää: <ul style="list-style-type: none"> allergian solutasojen ja immuunivasteen mekanismeja allergeenien rakenteen merkitystä immuunipuolustuksessa siedätyshoitojen kehittämismahdollisuuksia Allergiat ovat yleisiä ja elämänlaatua heikentäviä sairauksia ja niiden hoitokeinot ovat <i>edelleen</i> riittämättömiä	3.000 (22.1.2014)
Jayaprakash, Balamuralikrishna FM, jatko-opiskelija, UEF Tutkimuksen ohjaajat: Pirkko Kirjavainen Dosentti, tutkija Martin Täubel Senior researcher	Suoliston ja sisäilman mikrobiyhteisöjen karakterisointi ja yhteys hengitysterveydelle, väitöskirjatyön osa Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää: <ul style="list-style-type: none"> millainen varhaislapsuuden suolistomikrobisto voi suojata tai lisätä riskiä astman ja allergisten sairauksien kehittymiseen (NGS-mittausmenetelmää hyödyntäen) aiempaa tarkemmilla ja kattavammilla menetelmillä, mitkä sisäilman mikrobit ovat yhteydessä rakennusten kosteus- ja homevaurioihin - hakee apurahaa myös Kerttu ja Kalle Viikin säätiöltä	5.000 (22.5.2014)
Kärkkäinen, Miia Sofia LL, jatko-opiskelija, UEF Tutkimuksen ohjaajat: Minna Purokivi Dosentti Kaarteenaho, Riitta Professori	Vaikeat keuhkosairaudet – solumuutoksien yhteys taudinkulkuun, väitös-kirjatutkimus Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää: <ul style="list-style-type: none"> idiopaattisen keuhkofibroosin ja asbestoosi eroja ja yhtäläisyyksiä ja vaikutuksia taudinkulkuun 	8.000 (22.5.2014)

Hakija	Hanke	Päätös (pvm)
Tuomilehto, Henri Dosentti, erikoislääkäri unilääketieteen erityispätevyys	Uni- ja kokonaisvaltainen terveys – ennaltaehkäisy käytäntöön Tutkimuksen tavoitteena on: <ul style="list-style-type: none"> • tuottaa tietoa pysyvien elämäntapamuutosten vaikutuksesta hyvän uneen ja uniapnean ehkäisyyn ja hoitoon • viestiä saavutetuista tutkimustuloksista monikanavaisesti • rakentaa tutkimushankkeiden tulosten avulla itseurantaan pohjautuva ohjelma • hanke koostuu useasta eri tutkimuksesta, joista nyt on käynnissä eurooppalainen uniapnea ja diabetestutkimus, jonka vastuullisena vetäjänä Tuomilehto toimii 	10.000 (22.5.2014)

Säätiö myönsi Kuopion Seudun Hengitysyhdistykselle 83.400 euron apurahan. Sen avulla yhdistys tukee jäsentensä elämänlaadun parantamista ja tiedonsaantia esim. tiedotustoiminnan, paikallistoimikuntien tuen ja ohjauksen sekä vertaistoiminnan ja muiden jäsenpalveluiden järjestämisen kautta.

Kerttu ja Kalle Viikin rahastosta myönnettiin seuraavat apurahat:

Hakija	Hanke	Päätös (pvm) 21.5.2014
Jayaprakash, Balamuralikrishna FM, jatko-opiskelija, UEF Tutkimuksen ohjaajat: Pirkko Kirjavainen Dosentti, tutkija Martin Täubel Senior researcher	Suoliston ja sisäilman mikrobiyhteisöjen karakterisointi ja yhteys hengitysterveydelle, väitöskirjatyon osa Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää: <ul style="list-style-type: none"> • millainen varhaislapsuuden suolistomikrobisto voi suojata tai lisätä riskiä astman ja allergisten sairauksien kehittymiseen (NGS-mittausmenetelmää hyödyntäen) • aiempaa tarkemmilla ja kattavammilla menetelmillä, mitkä sisäilman mikrobit ovat yhteydessä rakennusten kosteus- ja homevaurioihin - hakee apurahaa myös Kuopion seudun hengityssäätiöltä	5.000
Remes, Sami Dosentti, oyl	Eukapninen voluntaarinen hyperventilaatiotesti (EVH-testi) lasten ja nuorten keuhkofunktion (FEV1) normaali jakauma EVH-testissä, ja 2. Miten atopia, sukupuoli, ikä, pituus, paino ja virusinfektio vaikuttavat keuhkofunktioarvoihin Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää: <ul style="list-style-type: none"> • astmaa sairastavien ja terveiden 7-18 -vuotaiden lasten ja nuorten keuhkofunktion muutoksia EVH-kokeessa. • miten atopia, sukupuoli, ikä, pituus, paino ja virusinfektio vaikuttavat keuhkofunktioarvoihin 	10.000

Viestintä

Säätiön nettisivuja kehitettiin; ulkoasua selkeytettiin ja ajankohtaisista tapahtumista informoitiin. Yleisötapahtumien asiantuntijaluennoista tehtiin videotallenteet säätiön sivuille.

23.10.2014 järjestettiin Kuopion kaupungintalolla tutkijatapaaminen ja yleisöluento teemalla: Tutkimuksesta tietoa terveen elämän rakentamiseen. Säätiön sivuille lisättiin uutena Tutkijat esittäytyvät -osio. Siinä säätiöltä apurahan saaneet tutkijat kertovat tutkimusteemoistaan ja taustoistaan.

Säätiön varallisuudenhoito ja riskienhallinta

Säätiön hallituksen tehtävänä on ennakoida mahdolliset epävarmuustekijät ja riskit ja valvoa riskienhallintapolitiikkaa. Säätiön omaisuus koostuu asunnoista ja muusta sijoitus omaisuudesta (arvopapereista). Säätiön varallisuudenhoidon tehostamiseksi ja riskien havaitsemisen tueksi uudistettiin Säätiön sijoituspolitiikka yhteistyössä ulkopuolisen asiantuntijan (SijoittajaPro Oy) kanssa. Sijoituspolitiikan laatimisen yhteydessä käytiin läpi koko säätiön varallisuus, sen asianmukainen hoitaminen ja eri omaisuuslajeihin liittyvät riskit. Säätiön hallitus otti myös käyttöön Sijoitustoiminnan arviointipalvelun. Sen avulla pyritään vuosittain tarkastamaan Sijoituspolitiikan noudattaminen ja arvioimaan varallisuudenhoitoon liittyvät riskit.

Vuokraustoiminnan sujuvuutta ja tehokkuutta parannettiin yhteistyössä OVV-palveluiden kanssa. Asunto-osakeyhtiöiden hallintoa ja isännöintiä kehitettiin yhteistyössä Talokeskus Oy:n ja asunto-osakeyhtiöiden hallitusten kanssa.

Säätiön sijoitusomaisuutta hoiti hallituksen päätöksellä Handelsbankenin Varainhoito. Varainhoitosopimus oli täyden valtakirjan omaisuudenhoitosopimus. Asiamies oli säännöllisesti yhteydessä varainhoitaja Osmo Kytöseen. Kytönen

osallistui myös hallituksen kokouksiin tarvittaessa ja selvitti Handelsbankenin sijoitusstrategiaa ja toimintatapoja.

Taseen pysyvissä vastaavissa oleva sijoitusomaisuuden arvo on kirjattu alkuperäiseen hankintamenoonsa tai tilinpäätöshetken alempaan markkina-arvoon. Vahvistetun Sijoituspolitiikan mukaan säätiön sijoituksille tavoitellaan vähintään inflaation ylittävää tuottoa eli reaaliarvon säilymistä pitkällä aikavälillä. Säätiön sijoitustoiminnan tarkoitus on lisäksi turvata säätiön toiminnan kehittäminen ja jatkuvuus. Vuoden 2014 keskimääräinen inflaatio oli 1,0 prosenttia (1,3 % vuonna 2013).

Tilikauden tulos

Vuoden 2014 tilikauden tulos oli 92 234,34 euroa.

Säätiön omaisuuden tasearvo oli 8.795.197,44 euroa. Tästä Handelsbankenin hoidossa olevan sijoitusomaisuuden tase-arvo oli 4.247 283,39 euroa.

Kerttu ja Kalle Viikin rahaston varat olivat 497.617,57 euroa.

Kuopion Seudun Hengityssäätiö
Hallitus